

Valsts kanceleja

NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU UN MINISTRU KABINETA
SADARBĪBAS MEMORANDA ĪSTENOŠANAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082929, fakss 67280469, e-pasts nvo@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

5.3.2/10

**Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda
īstenošanas padomes sēde**

Protokols Nr.10

2015.gada 23.decembrī

Rīgā, Brīvības bulvārī 36, Zaļā zāle

Sēdi vada:

Mārtiņš Krieviņš- Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs

Sēdē piedalās padomes locekļi un to pārstāvji:

1. Rasma Pīpiķe- Latvijas Pilsoniskās alianses direktore, Memoranda padomes vadītāja vietniece
2. Astrīda Babāne – Latvijas Juristu apvienība
3. Mārtiņš Šteins- Latvijas Jaunatnes padome
4. Andris Gobiņš- Eiropas Kustība Latvijā
5. Gundars Jankovs - Delna
6. Āris Ādlers - Latvijas Lauku forums
7. Zaiga Pūce- Ascendum
8. Terezija Mackare - Rīgas aktīvo senioru alianse
9. Pēteris Vilks – Pārresoru koordinācijas centrs
10. Ilmārs Šņucins- Finanšu ministrija
11. Uldis Lielpēters- Kultūras ministrija
12. Inguss Kalniņš - Tieslietu ministrija

Sēdē bez balsstiesībām piedalās:

Uzvārds /Vārds	Organizācija
1. Agnese Alksne	CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY LATVIA
2. Alda Sebre	SIF
3. Linda Mežvieta	SIF
4. Zinta Miezaine	Risinājumu darbnīca
5. Dita Erna Sīle	Starptautisko inovatīvo farmaceitisko firmu asociācija
6. Andris Feldmanis	RTU Absolventu asociācija
7. Egils Rupeks	Baltijas Franšīzes Fonds
8. Lāsma Katšena	Latvijas Enerģētikas aģentūra
9. Lienīte Skaraine	Talsu skeitborda klubs
10. Jolanta Eihentāle	Biedrību "Veselības un sociālais serviss- Artemīda"
11. Juris Poga	Latvijas Arhitektu savienība
12. Edgars Treibergs	Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome
13. Biruta Ingiļāvičute	Zemkopības ministrija
14. Inārijs Voits	Latvijas zivsaimnieku asociācija
15. Māra Sīmane	PKC

16. Laila Balga	EAPN-Latvia
17. Jānis Rozītis	Pasaules dabas fonds
18. Lelde Eņģele	Vides konsultatīvā padome
19. Iveta Kažoka	Domnīca PROVIDUS
20. Inga Šķestere	Latvijas Kustība par neatkarīgu dzīvi
21. Santa Augule	PKC
22. Irita Lukšo	FM
23. Dace Bluķe	Radošo Savienību padome
24. Brigita Siliņa	Starptautiskais teātra institūts
25. Alvis Birkovs	Latvijas Makšķernieku asociācija
26. Kristīne Zonberga	Latvijas pilsoniskā alianse
27. Olafs Danne	Integrācija sabiedrībai
28. Imants Belogrīvs	AKKA/LAA
29. Madara Siliņa	Ārlietu ministrija
30. Ilze Trušinska	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
31. Andrejs Melnalksnis	Latvijas Iekšlietu darbinieku arodbiedrība
32. Gints Kauniste	"Par neskartu vidi nākamajām paaudzēm"
33. Gunta Robežniece	Kultūras ministrija
34. Andars Ignacs	Latvijas Sociālo reformu biedrība
35. Maija Butlere Bērziņa	Attīstības centrs ģimenei
36. Inese Vaivare	Latvijas Platforma attīstības sadarbībai
37. Linda Naudiša	Kultūras ministrija
38. Barba Girgensone	LJA
39. Ilona Kiukucāne	Latvijas Darba devēju konfederācija

Protokolē:

L.Titāne – Valsts kancelejas Komunikācijas departamenta konsultante
Sēdi sāk plkst.11.00.

Sēdes darba kārtība:

Nr.p.k.	Jautājums	Ziņo/Uzaicināti
1.	Apstiprināt 25.11.2015. sēdes protokolu un 23.12.2015. sēdes darba kārtību	Mārtiņš Krieviņš Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs
2.	Par lēmumu pieņemšanas procesu un "green paper" efektivitāti	Eva Upīte Valsts kancelejas direktora vietniece valsts pārvaldes un cilvēkresursu attīstības jautājumos, Valsts pārvaldes attīstības departamenta vadītāja
3.	PKC ziņojums par ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem un to sasaisti ar NAP	Māra Šimane PKC Attīstības plānošanas nodaļas konsultante
4.	KM informatīvs ziņojums "Par Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu 2012. – 2018.gadam īstenošanas starpposma	Gunta Robežniece Kultūras ministrijas, Sabiedrības integrācijas departamenta Informatīvās vides integrācijas nodaļas

	2012. – 2014.gadā novērtējumu”	eksperte
5.	FM un VID ziņojums par tikšanās ar NVO “Par grozījumiem Biedrību un nodibinājumu likumā” rezultātu un jautājuma virzības progresu	Ilmārs Šņucins Finanšu ministrijas Valsts sekretāra vietnieks nodokļu, muitas un grāmatvedības jautājumos
6.	Par Memoranda padomes 2016.gada darba plānu	Mārtiņš Krieviņš Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs
7.	Dažādi (nākamās sēdes datums, laiks, darba kārtība	Mārtiņš Krieviņš Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs

1.jautājums

Memoranda padomes 25.11.2015. protokola un 23.12.2015. sēdes darba kārtības apstiprināšana

Ziņo: M.Krieviņš

Memoranda padome nolemj: apstiprināt 25.11.2015. protokolu un 23.12.2015. darba kārtību.

2. jautājums

Par lēmumu pieņemšanas procesu un “green paper” efektivitāti

Ziņo: Eva Upīte

E.Upīte informē, ka pēc informatīvā ziņojuma prezentācijas būtu nepieciešama diskusija par to, cik efektīvs ir šobrīd pastāvošais sabiedrības līdzdalības process. Prezentācija pieejama šeit: <https://prezi.com/jwqv5lx5zgwh/sabiedribas-lidzdalibas-iespeju-izvertejums-un-priekslikumi/>

M.Krieviņš papildina, ka Ministru prezidente ļoti aktīvi pievērš uzmanību tam vai ir notikušas konsultācijas ar NVO sektoru, tāpat M.Krieviņš atzīmē, ka valsts pārvaldei kopumā ir ļoti svarīgi, lai atgriezenisko saiti no NVO varētu saņemt pēc iespējas operatīvāk.

P.Vilks: vai līdz ar vienotā tiesību aktu portāla izveidi nevarētu, to nevarētu saistīt ar sabiedrības līdzdalības nodrošināšanas procesiem?

M.Krieviņš atzīmē, ka Valsts kanceleja strādā pie šī projekta, bet tas sāks funkcionēt ne ātrāk kā 2018.gadā, tādēļ līdz tam būtu jāievieš atsevišķi uzlabojumi, kas varētu diskusiju starp valsts pārvaldi un NVO padarīt kvalitatīvāku.

Z.Pūce: prezentācijā bija norādītas ministrijas, kurām sabiedrības līdzdalības procesa nodrošināšana ir efektīva.

E.Upīte atzīmē, ka šīm ministrijām ir izteiktas mērķgrupas, konkrēti partneri, ar kuriem tiek mērķtiecīgi strādāts.

G.Jankovs: NVO nav iespējas pārzināt visas jomas, tās parasti fokusējas uz nozari, kuras jautājumus tā virza. Piemēram, Delnai gadā ir 3- 4 prioritātes, pie kurām tiek attiecīgi strādāts. Jāsaprot kā mērķtiecīgi nodot informāciju NVO, lai nepiesārņotu vidi ar maznozīmīgu informāciju.

J.Rozītis informē, ka viņa pārstāvētā biedrība “Pasaules Dabas fonds”, aizstāvot vides intereses, 50-100 dienas gadā velta normatīvo aktu vai politikas dokumentu izstrādes procesam. Var piekrist, ka viena no lielākajām problēmām ir formālisms, t.sk., J.Rozītis

atzīmē, ka ministriju darbā ir novērojami sabiedrības līdzdalības procesa pārkāpumi. J.Rozīts atzīmē, ka MK līmenī būtu jānodala- kas ir sabiedrības līdzdalība starp profesionālām interešu aizstāvības biedrībām (kas klaji aizstāv privātās intereses), no sabiedriskā labuma organizācijām, kas aizstāv sabiedrības intereses. Dokumentiem jābūt absolūti caurspīdīgā virzībā, nepieciešama arī proaktīva informācija- jau pašos pirmsākumos būtu jāuzklausā interešu grupu viedokļi.

A. Birkovs norāda, ka aizsāktā diskusija par “green paper” stadiju ir ļoti savlaicīga, jo kopīgi ir jārisina pastāvošās problēmas. A.Birkovs min, ka pamatojoties uz savu pieredzi un novērojumiem, citās Eiropas valstīs “green paper” stadija strādā pavisam savādāk nekā Latvijā. Novērojumi liecina, ka citur pirmais pamatnoteikums ir normatīvā akta līdzšinējās darbības efektivitātes izvērtējums. Strādājot Eiropas Komisijas darba grupās, izskanējis termins “centra varas sindroms”- lai gan pastāv “green paper” stadija, novērojams, ka pastāv gadījumi, kad tiek darīts viss iespējamais, lai mazinātu NVO iesaisti lēmumu pieņemšanā. A. Birkovs min konkrētu situāciju- tika nodibināta Zemkopības ministrijas pakļautībā- Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu resursu ilgtspējīgas izmantošanas un pārvaldības konsultatīvā padome. Padomes darbības mērķis- mērķis ir veicināt biedrību un nodibinājumu, kā arī citu organizāciju sadarbību ar valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijām un to līdzdalību Latvijas iekšējo un jūras piekrastes ūdeņu resursu ilgtspējīgas izmantošanas un pārvaldības politikas izstrādē un īstenošanā. Šī padome pieņem lēmumu nodibināt darba grupu- notiek 1 darba grupas sēde un tad padome pieņem lēmumu, kas attiecas uz pašu ministriju: “Atsevišķas ietilpstošās organizācijas, kuras nav padomes vai padomes interešu grupas sastāvā saglabāt kā Zivsaimniecības departamenta neklātienes konsultēšanās rīku, attiecīgo noteikumu projektu izstrādes procesā”. Pats padomes priekšsēdētājs saka: “Padome varētu kopumā nobalsot, ka citu maksšķermeņu NVO šajā projekta stadijā saņemtie iebildumi vairs netiek ņemti vērā”. Viens ir “green paper” redzamā puse, otrs ir tas, kas notiek realitātē. A. Birkovs aicina Valsts kanceleju apdomāt problēmu par “green paper” formālismu. Jautājums- kas par to atbild? Kas kontrolē, piemēram, Zivsaimniecības departamenta darbību saistībā ar green paper? NVO interesē pie kā tiem vērsties, lai informētu par novērotajiem pārkāpumiem?

M.Krieviņš- attiecībā uz kontroli- šo funkciju veic, gan ministriju vadība, gan Valsts kanceleja skatās vai tiesību aktiem ir bijusi ievērota sabiedrības līdzdalības stadija, ja šī stadija nav ievērota- Valsts kanceleja tos neizsludina Valsts sekretāru sanāksmēs. Tāpat M.Krieviņš aicina NVO aktīvāk piedalīties Ministru kabineta komitejas, Valsts sekretāru un Ministru kabineta sēdēs, aktīvāk izmantojot tos mehānismus, kas jau šobrīd ir pieejami.

E.Upīte atzīmē, ka liela atbildība sabiedrības līdzdalības nodrošināšanā ir ministrijas vadībai, ir svarīgi atrast kompromisu starp NVO viedokli un ministrijas īstenoto politiku.

L.Enģele informē, ka pārstāv Vides konsultatīvo padomi, un darbojas arī Latvijas dabas fondā. L.Enģele norāda, ka pati personīgi ir rakstījusi e-pastus uz Valsts kanceleju, regulāri apmeklējot Memoranda padomes sēdes. L.Enģele atzīmē, ka ļoti liela atbildība ir ministru prezidentam, un, ja premjers ir parakstījis sadarbības memorandu ar NVO, tad arī premjeram būtu jāskatās, lai lēmumu pieņēmēji ievērotu tos normatīvos dokumentus, ko paši ir apstiprinājuši. Ja normatīvie dokumenti ir pārāk birokrātiski, tie ir jāgroza, tomēr, kamēr tie ir spēkā esoši, tie ir arī jāievēro. L.Enģele norāda, ka nav pieņemama situācija, ka Ministru kabineta komitejas sēdes protokolā ir ierakstīts viens, bet nākamajā dienā Ministru kabineta sēdes darba kārtībā jauni jautājumi parādās tikai jau sēdei sākoties, tas nav uzskatāms par caurspīdīgu procesu.

M. Krieviņš norāda, ka premjere pievērš uzmanību šim problēmjautājumam. Kas attiecas uz faktu, ka e-portfelī jauni jautājumi parādās sēdes laikā- ministriem ir tiesības rosināt iekļaut papildus jautājumus sēdes laikā. M.Krieviņš piekrīt, ka šī nav labākā prakse, šīs situācijas Valsts kanceleja tuvākajā laikā ir ieplānojusi risināt.

Ā.Ādlers norāda, ka tieši Zemkopības ministrijā notiek sistemātiska neprofesionālo, neiesaistīto lobiju organizāciju līdzdalības tiesību pārkāpšana, iepriekš dzirdētie stāsti ir absurdi, un iespējams, ka tie izskatāmi atsevišķi kādā no Memoranda padomes sēdēm.

A.Gobiņš norāda, ka VARAM agrāk bija "labā prakse", kad gada sākumā tika publicēti visi gada garumā plānoto lēmumprojektu (Eiropas, vietējā, nacionālā līmeņa) saraksts- kalendārs, ar norādēm, kurā mēnesī, kura tēma, kas ir atbildīgā amatpersona, kontaktinformācija, darba grupas sēžu datumi utt. Katrai ministrijai būtu jābūt šādam sarakstam, kuru varētu nopublicēt ministriju mājas lapu "sabiedrības līdzdalības" sadaļā.

R.Pīpiķe norāda, ka Valsts kanceleja varētu sarīkot semināru, lai ieinteresētajām personām būtu iespējams pārrunāt potenciālo grozījumu būtību.

I.Kalniņš atzīmē, ka Tieslietu ministrija ļoti augsti novērtē sadarbību ar NVO. I.Kalniņš atbalsta gan Valsts kancelejas izstrādātos priekšlikumus sabiedrības līdzdalības uzlabošanai, gan priekšlikumu nodalīt sabiedriskā labuma organizācijas, kas pārstāv visas sabiedrības intereses, no NVO, kas lobē kāda privātās intereses. I.Kalniņš min, ka formalitāte iestājas brīdī, ja nav politiskās gribas- sadarboties. Tieslietu ministrija uz savstarpējas iniciatīvas pamata vienojas par tiesību aktu projektu sūtīšanu konkrētām NVO saskaņošanai, savukārt NVO apņemas sniegt atzinumus konkrētā termiņā- tādejādi izvairoties no pārpratumiem, ka nav tikusi ievērota sabiedrības līdzdalība.

A.Alksne ierosina ministrijām apzināt tās NVO, kuras būtu ieinteresētas ministrijas pārraudzībā esošo jomu ietvaros sadarboties, tādejādi tiktu atjaunoti kontaktu saraksti, padarot ministriju darbu efektīvāku.

M.Krieviņš norāda, ka 2016.gadā Memoranda padomē šis jautājums atkārtoti atgriezīsies, lai diskutētu par jau konkrētiem priekšlikumiem grozījumiem MK kārtības rullī, sabiedrības līdzdalības efektivitātes uzlabošanai.

Nolemts:

1. Valsts kancelejai 2016.gadā atkārtoti ziņot par konkrētiem priekšlikumiem grozījumiem MK kārtības rullī, sabiedrības līdzdalības efektivitātes uzlabošanai.

3.jautājums

PKC ziņojums par ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem un to sasaisti ar NAP

Ziņo: Māra Sīmane

M.Sīmane informē par ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem un to sasaisti ar NAP. Prezentācija pieejama šeit: <http://www.mk.gov.lv/lv/content/nevalstisko-organizaciju-un-ministru-kabineta-sadarbibas-memoranda-istenosanas-padomes-6>

Nolemts:

1. Memoranda padome pieņem zināšanai PKC ziņojumu.

4. jautājums

KM informatīvs ziņojums "Par Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu 2012. – 2018.gadam īstenošanas starpposma 2012. – 2014.gadā novērtējumu"

Ziņo: Gunta Robežniece

G.Robežniece informē par Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu 2012. – 2018.gadam īstenošanu. Prezentācija pieejama šeit:

<http://www.mk.gov.lv/lv/content/nevalstisko-organizaciju-un-ministru-kabineta-sadarbibas-memoranda-istenosanas-padomes-6>

U.Lielpēters atzīmē, ka galvenais secinājums ir tāds, ka ir vērts uzticēt politikas dokumenta izvērtēšanu neatkarīgiem pētniekiem, nevis pašiem būt sava darba vērtētājiem. Izvērtējums ir korekts, joprojām kā izaicinājums ir pilsoniskās līdzdalības līmeņa saglabāšana un celšana, uzlabojusies ir dinamika attiecībā uz valsts valodas lietošanu, saistībā ar ģeopolitiskiem notikumiem, arvien vairāk tiek sašķelta informācijas telpa, tādēļ mediju politika ir jo īpaši nozīmīga.

R.Pīpiķe norāda, ka Latvijas Pilsoniskā alianse ir piedalījusies šī politikas dokumenta izstrādāšanas. Veids kā Kultūras ministrija īsteno integrācijas politiku nav visai veiksmīgs, jo parastās NVO tiek šķirtas no mazākumtautību organizācijām, dialogs neveidojas jau risinājumu meklēšanas posmā. Sabiedrības integrācijas padomes sēdē būtu jānotiek kritiskai sarunai par politikas pamatnostādņu sasniegtajiem mērķiem, t.sk. detalizētāk izanalizējot norādītos finanšu ieguldījumus.

M.Krieviņš atbalsta, ka valsts pārvaldē tiek veikti neatkarīgi, ārēji novērtējumi, tādejādi izvairoties no subjektivitātes. M.Krieviņš piekrīt, ka integrācija ir pārresorisks process, tādēļ uz šo sektoru ir jāskatās plašāk, tas nebūtu jāskalda.

Nolemts:

1. Memoranda padome pieņem zināšanai Kultūras ministrijas ziņojumu.

5.jautājums

FM un VID ziņojums par tikšanās ar NVO “Par grozījumiem Biedrību un nodibinājumu likumā” rezultātu un jautājuma virzības progresu

Ziņo: Ilmārs Šņucins

I.Šņucins informē, ka FM decembra sākumā organizēja tikšanos ar NVO sektoru, lai diskutētu par labākajiem risinājumiem, kā mazināt iespēju negodīgi izmantot biedrību statusu. Diskusiju gaitā vienots viedoklis netika rasts, skaidrs redzējums šobrīd nav izveidojies, tādēļ Finanšu ministrija ierosina grozījumu veikšanu atlikt līdz tiks izstrādāts projekts par sociālās uzņēmējdarbības tiesisko regulējumu. I.Šņucins norāda, ka Memoranda padome var izteikt viedokli un aicinājumu, lai VID aktīvāk izmanto jau esošos, pieejamos instrumentus, lai pievērstu pastiprinātu vērību tām NVO, kas atrodas risku grupā- t.i., biedrības statuss tiek izmantots uzņēmējdarbības veikšanai, lai izvairītos no nodokļu maksāšanas.

M.Krieviņš atbalsta FM priekšlikumu, t.sk. piekrīt, ka VID būtu aktīvāk jāseko līdzi tām biedrībām, kas atrodas riska grupā, nevis masveidā jāpārbauda visas biedrības.

Ā.Ādlers norāda, ka būtu jāskatās vēl uz citām juridiskām formām, kādās varētu darboties biedrības, piemēram, kooperācija. Šobrīd Kooperatīvo sabiedrību likums atļauj darboties tikai lauksaimniecības un mežsaimniecības jomā, iespējams, ka šajā juridiskajā formā varētu paplašināt darbības jomas.

R.Pīpiķe informē, ka Latvijas pilsoniskā alianse turpinās sadarbību ar FM, un jau janvāra pirmajā pusē tiksies ar FM pārstāvjiem, lai detalizētāk analizētu šo jautājumu un novilktu sarkanās līnijas no tā, kuros gadījumos biedrība veic saimniecisko darbību, un kur jau sākas uzņēmējdarbība.

I.Šņucins informē, ka FM ir būtiski, lai šis uzdevums nepazūd vispār.

I.Kalniņš ziņo, ka TM šo uzdevumu MK bija noteicis īstenot līdz 2015.gada septembrim, līdz ar to būtu jāveic MK sēdes protokollēmumam labojums, mainot, ja ne atbildīgo iestādi, tad vismaz uzdevuma izpildes termiņu.

M.Krieviņš atzīmē, ka kādā no VSS sanāksmēm, kopā ar FM un TM valsts sekretāriem tiks pārrunāts, kā šo uzdevumu būtu labāk rediģēt.

G.Jankovs norāda, ka viņa pārstāvētajai biedrībai nesen tika veikta VID tematiskā pārbaude, kuras gaitā tika konstatēts VID darbinieku kompetences trūkums attiecībā uz NVO jomu. Tādēļ aicinājums būtu FM, VID un NVO sarīkot sanākumi, lai pārrunātu, kā izglītot tos VID darbiniekus, kuri veic NVO tematiskās pārbaudes.

M.Krieviņš izsaka priekšlikumu, ka NVO varētu sagatavot kādu rokasgrāmatu vai vadlīnijas NVO darbības izpratnes veidošanai.

Nolemts:

1. Memoranda padome atbalsta FM priekšlikumu Biedrību un nodibinājumu likuma grozījumu veikšanu atlikt līdz tiks izstrādāts projekts par sociālās uzņēmējdarbības tiesisko regulējumu.
2. VSS sanāksmē, kopā ar FM un TM valsts sekretāriem pārrunāt, kā MK noteikto uzdevumu būtu labāk rediģēt.

6.jautājums **Par Memoranda padomes 2016.gada darba plānu**

Ziņo: M.Krieviņš

M.Krieviņš aicina Memoranda padomes pārstāvjus, Memoranda darba plānā veikt pēdējos labojumus.

5. Dažādi (nākamās sēdes datums, laiks, darba kārtība)

Ziņo: M.Krieviņš

M.Krieviņš aicina nākamo Memoranda padomes sēdi organizēt 27.janvārī, plkst.11:00.

Sēdes vadītāja M.Krieviņš

Protokolē L.Titāne